

keinek fejlesztése nagy áldozatokat követel s már szülni valóknak hajlandók: emlékezzünk Széchenyi István grófra, ki nemcsak maga nagy áldozatokat hozott e célra, de képes volt és iránt addig teljesen közömbös kortársai között is rokonszenvet kelteni.

És ha netalán bizonyos áramlatot észlelnék amaz évtizedek óta háborítatlanul folyamatban levő egészséges processzus ellen, mely a nemzet egyes rétegei művelt elemeinek — tekintve a foglalkozás avagy a politikai iránylatok különböző voltától — a társadalmi téren való egybeolvasztására irányul: emlékezzünk Széchenyi István grófra.

Emlékezzünk vissza rá, mily súlyt fektetett a nemzet izmosodása szempontjából a művelt elemeknek a tömörítésére és hogy e célból hivatkozott az egyesületeket, alapította, mint ennek egyik főszekrényét, e nemzeti kaszinót. Ha ezt mindannyian komolyan fontolóra vesszük, az az említett áramlat bizonyára önként elenyészik körünkben.

És végtére, ha azt tapasztaljuk, hogy munkásságunkat, küzdelmünket nem követi azonnal siker, ne lankadjunk, de ismét: emlékezzünk Széchenyi István grófra.

Egy-egy reform eszméje mellett évekig állott néha egyedül a küzdőtérrel s kitartásának és szívósságának végtére is legtöbb esetben sikerült a diadalt kivívnia.

Ma is emlékezem, ama gyermekkoromban róla hallott adomára: Midőn egyszer baráti körben reformeszméit a nála szokásos hévvel fejtegette, hallgatói egyike szánakozó mosolylyal félbeszakította, mondván (németül, mert hiszen akkor a magyarnak társalgási nyelve a német volt) „Schön, schön, aber eine Schwalbe macht keinen Sommer“; mire ő végig nézett az illető s röviden oda vetette: „Aber ein Gimpel macht auch keinen Winter“ s azzal folytatta tovább érveléseit. (Derültség.)

Ime azóta a fecskék ugyancsak megszáporodtak s ama bizonyos pintyökék száma apadóban van.

Azt szokták mondani, csak abból válik jó katona, ki már közkatona korában arra törekszik, hogy harcias erényei, vitésége által a marsalbotot elnyerje.

Hogy belőlünk, a nemzet napszámosaiból, hasznos munkásai váljanak a nemzetnek, törekedjünk pályánk kezdetétől fogva arra, hogy hazafiúi erényeink, munkásságunk és kitartásunk elismerésül, idővel a nemzet emlékezetében azt a polcot foglalhassuk el, melyre Széchenyi István gróft helyezte.

Alig fogja csak egy is elérni közülünk e törekvése célját, de maga a törekvés, ha általánossá válik a nemzet fiaiban, biztosítja e nemzet jövőjét.

Üritsük tehát e kelyhet e nemes törekvésre, midőn ezt tesszük, akkor fogtuk csak igazán Széchenyi István gróf emlékezetére üriteni azt.

Éljen az ő emlékezte e nemzetben és szálljon hírül-őre örök időkre. (Éljenzés.)

míg mi nekünk, boldog művelteknek, ezen vajdásról még képzeletünk sincs... és némelykor még talán pénzünkbe sem, hanem csak akara tunkba kerül, hogy pl. elutazó barátunk bucsúját kevésbé fájóssá tegyük, már a harmadik csengetéskor még 1—2 pohár „jeges“ sört lehajtunk, vagy hivatalba vezető utunkon, már csak a szép kaszirnó bogár zeme kedvéért, még egy csésze „forró“ feketét egy-két kortyra lenyelünk. és ezen fájós érintkezésre morgó gyomrunkat, egy pohár „hideg“ vízzel lecsillapítjuk... oly közönyvel tesszük és annyiszor tehetjük mink mindazt, hogy *kívánságunk gyors teljesülése*, ebbeli vágyainkat, nem hogy fékezne, de napról napra még inkább fokozza; annyira, hogy ha egyszer fölvetett szokásunk folytán mégis kárt vallottunk, bizonyára minden mást, pl. az időjárást vagyunk hajlandók okozni, mintsem *rendellenes* életmódunkat.

Ezen „megszokás“ tehát, amint egyrészt a mérsékelt táplálkozásnak legnagyobb ellensége lehet, úgy másrészt leghivebb barátjává is válhatik. Első esetben *falánksághoz* és ez által előidézett gyomortáguláshoz vezethet; melynek alig képzelhető példányairól, már az ó-kor történelme emlékezik, midőn tudomásunkra hozza, hogy a krótoni Miló egymaga megbirkózott egy megsült ökörrrel! Még valószínűbb azon adata, hogy a megari Herodot nem kevesebb mint 20 font húst szükségelt egy lakomához és hogy Maximin császár egy napon 40 font húst fogyasztott el, melyhez egy akó bor járult!

Ezek után feladatunk csak az lehet, vezéreszméket adni a tekintetben, mitől szokjunk el és mit szokjunk meg?

(Vége köv.)

Trefort-ünnep Homonnán.

A legszebb emlékek fognak fűzni bennünket sokáig az 1887-ik évi február hó 7-ik napjához.

Homonna város és vidéke legmélyebb tiszteletének és legőszintébb hálójának adott kifejezést, midőn Homonna város nagy szülöttjének Trefort Agoston vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek, ez érdemekben dús gazdag kormányfőnek *hetvenedik* születési évfordulója alkalmából a triumfánszhoz nemcsak hódoló feliratot intézett, hanem a polgári iskolának pompásan felszított és zsufolásig megtelt nagy termében emelkedett szellemű hazafias és a generációk lelkében mély nyomokat hagyó, minden részletében magasztos ünnepet szentelt.

Képviselve voltak N.-Mihály városa, az ottani állami iskola gondnoksága és tanító testülete; Varannó város, ennek közs. iskolaszéke és tanító testülete; a m.-laborci állami elemi iskola gondnoksága és tanító testülete; a hrabóci áll. elemi iskola; a kassai állami iskola; a zempléni vármegyei orvos-gyógyászati egyesület s az Ujhely határáig terjedő körben fekvő községeknek ugyszólván mindegyike. Az ünnepelt levelében kétszeres sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy a közügyekben való nagy elfoglaltsága miatt hozzá intézett szives meghívásnak eleget nem tehetett. Nemes Lajos, kir. tanácsos, vármegyénknek érdemes tanfelügyelője, aki egyébiránt lélekben a távolból is velünk ünnepelt, elmaradását kimentette.

A nagy szabású ünnep programját Lukovics Géza, iskolaszéki elnök nyitotta meg, — örömmel üdvözlőlvén a Trefort-tiszteletknek oly szép számmal egybe sereglett vendég-koszoruját; azután magára az ünnepeltre fordítván emelkedett szárnyalású beszédét a többek között ezeket mondotta: „Erős ápolója ő a hit, remény és szeretet erényeinek. Erős a hitben, mert tiszteletben tartja mindenkinek hitét, vallását és a tanuló ifjúságnak vallásbeli oktatására szigorú gondot fordít; erős a reményben, hogy nemzete a magyar nemzeti kultúra által erősödni, haladni és élni fog; erős a szeretetben, mert hazáját és nemzetét mindenek felett szereti példája által minket is erre oktat.“ Végezetül valóságos közérzet tolmácsa lett, midőn az egek Urához fordult s áldást kért Magyarországnak ünnepelt kultusz-miniszterére, „hogy hazánk összes népeit a magyar kultúra segítségével forrasza össze a haza szeretetében, s ez által nagygyá, erőssé tehesse hazáját és nemzetét, — őt pedig teljes boldogságban és erőben az emberi kor legvégső határáig éltesse.“

Viharos éljenzés követte a szeretve tisztelt elnöknek szívből jövő s szívhez szóló szavait.

Mostan Sarlay János, a homonnai polgári iskolának egyik díszje, foglalt helyet az emelvényen, s Trefort A. vázlatos életrajzának előrebocsátása után behatóan foglalkozott a miniszternek a nemzetnevelés, különösképpen pedig az elemi oktatás, a tanítóképzés terén eddig kivívott nagy sikereivel s avval a nagy szabású program-iránnyal, melyben a fáradhatatlan buzgalma miniszter a magyar leányok oktatásának reformálását és emelését tűzte ki maga elé célul. Hosszan tartó lelkes éljenzés követte a tanulságos és gyönyörű kötetű sikerült korrajzot, melynek befejező része így hangzik: „Ime ilyen ez a férfi, kinek kezébe nemzetünk mivelődésének sorsa van letéve, kit a külföld is nagyra becsül örömmel nevezve a magáénak. Tőle minden körülmények között egyedül a legüdvösebbet várhatjuk. Forró imánk csak az, hogy a Mindenható még igen sokszor engedje megélnie születési évfordulóját, hogy saját alkotásainak gyümölcsözésében, mint önmagának emelt elvülhetetlen monumentumban, lelhesse örömét, jutalmát.“

A polg. iskola énekkarának alkalmi éneke után Ungár Sámuel dr. tb. vármegyei főorvos szólott s rövid, de tartalmas beszédében ösmertette azokat a sikerdus tetteket, mikért a magasabb tudomány nevében tartozik örök hálával Trefortnak az országnak.

A meg-megújuló éljen kiáltások után Gerecz Lajos, a polg. iskolának közszeretett s mély tudomány igazgatója olvasta föl a homonnai polg. iskola 10 éves történetének főbb mozzanatairól szóló értekezését, melynek bevezető részében az a kérdés, hogy *mi a polgári iskolában a nevelésnek és tanításnak közelebbi, és mi az életnek ama tanítás által elérhető végcélja* otthonias alapszálgal nagy figyelmet keltően volt válaszolva s az egész tanulságos és élvezetes szakelődást éljennel s tapsokkal jutalmaztuk.

Végül Ujfalussy Mihály, a közügyek terén való hazafias buzgalomról ösmert és kedvelt főszolgabíró, indítványozta, hogy az a ház, amelyben Trefort Agoston 1817. évi február hó 7-én megpillantotta az első világosságot, emléktáblával jelöltessék meg. Szünni nem akaró éljenzéssel tette magáévá az ünnepelő díszes gyülekezet az emléktábla felállításának eszméjét.

Az ünnepség szellemi oldalának fényes sikerei után a nagy vendéglőnek ez alkalomra kellően felszított étkező termébe gyűltünk föl mi férfiak 50—60-an. A fesztelen és vidám hangulat itt is csak hamar az ünnepies komolysággá váltotta föl, a pajzán jókedv hamarosan a ha-

zafias lelkesedés tetőpontjára hágott. A pohár-köszöntők sorát Lukovics Géza elnök nyitotta meg s Trefort programjának egyik főpontját érintve: az ország különböző nemzetiségeinek testvériesítéséért ivott. Poharat emeltek meg: Grünblatt Jakab dr. (Trefortért), Kárpáthy Gusztáv (a hazai iparért) Sarlay János (az ünnepeltért), Raiss Geleon dr. (Gönczy Pálért), Polányi Géza (Nemes Lajos kir. tanfelügyelőért). Mások szintén sikerült tósztokat mondtak Lukovicsra, a vendégekre, a polg. iskola tanári testületére és a jelenlévő tanfériaakra. Nem hallgathatom el még Lukovics elnöknek második tószjtát sem, mely egy nem muló hatást keltő hazafias szózat volt a szomszéd testvér-községekhez, hogy kulturális törekvéseinkben lépünk egymással szorosán zárkózó szövetségbe.

Este táncmulatság volt, amelyen díszes, de gyér számu közönség vett részt.

A homonnai izraelita népiszkola a feledhetetlen nagy nap emlékére szintén ünnepet ült.

A Trefort-ünnepet rendező bizottság ez alkalomból „Emléklap“-ot is adott ki, mely a fentebb vázolt mozzanatok teljes részletességgel sorolja föl. A városunknak legnagyobb szülöttje iránt letrótt hazafiúi hálás elismerésünk e maradandó bizonyossága Gáspár Soma homonnai könyvnyomtató műhelyéből került ki izléses formában.

Ily jeleket látva, hinnünk kell, hogy amit a „legnagyobb magyar“ hazájáért való lángbuzgalmában ihletve jövendőlt: „Magyarország nem volt — hanem lesz“... be fog teljesedni.

„Ne lászon ily hazát, mint
Kedves magyar hazánk
A messze elmenő nap
S a nagy kerek világ...“

Fővárosi levél.

Még most is bennem van a félsz, a mit az „Egyetértés“ rémhire hajtott minden izembe; megerősítik a fővárost, jön a muszka! Ezer szerencse, hogy volt annyi esze a többi lapoknak, hogy megcáfolták ezt a hírt, különben egész Budapest-kivándorol Soroksárra, a hol nem kell félni erődítményektől és a hová a muszka sem követi — a roszt ut miatt.

Politikával telve a lég, politika a társalgás tárgya, politizál ma mindenki, nagyobb mérvben mint valaha „lesz-e háboru“? pótolja a „hogy van“ kérdését, és a népfelkelés, melyet a szótárban még meg nem találhatni, minden mondatban szerepel. Szegény népfelkelő! Mily kicsinylőleg beszélnek róluk, kacagva említik nevüket, hej! pedig bizhatunk bennük legalább is annyit, mint az ország pénzét emésztő, ugynevezett „közös hadsereg“-ben.

Most pláne el akarják őket indítani az Erzsébet-téri veréb falánkx ellen, hogy megmutathassák, hogy mennyi erőt tudnak majdan kifejteni a muszkák ellen. Mert ne tessék gondolni, hogy oly könnyű a verebekkel birni. Aki ilyenkor végig megy az Erzsébet-téren, könnyen megtörténhetik, hogy elveszti hallását, oly nagy a csiripelés, de ha szerencséjére erős a dobhártyája, és ez nem történik vele, a kabátja okvetlen oly fehér lesz a guanótól, mintha csak a legnagyobb hóba egy fél nap utazott volna. És e miatt méltán van ellenük oly nagy elkeseredés. Egy népfelkelő már azt az ajánlatot tette, hogy jó volna a sétatér kapuit bezárni és a benrekedt verebeket az „Uhácius“ ágyuval összeágyúzni. A haditanács majd most fog e tárgyban határozatot hozni. A rakoncátlanokdó veréb álladalomról, melyet el fog érni méltó sorsa (bár a muszkával is olyan könnyen lehetne boldogulni), áttérek Trefortra. Kétségkívül merész, és talán nem is indokolt átmenet, mert ha vidám, élénk, fürge is, a 70 éves ifju: még sem szabad verébbel egy füst alatt említeni.

Persze egészen más dolog az, ha nemrég az országházában táncoló dervisnek neveztek, de hisz az sem volt illő, és nem is büszkélkedhetik vele, az a ki mondta.

70 év nyomja vállal a közoktatásügyi miniszternek, de azért fiatalabb akármelyik társánál, élénk, mozgékony, gyorsan jár, kel, látogatja az intézeteket és választóit, ir nyílt leveleket és polemizáló cikkeket, felügyel hivatalában, szóval szorgalmas, munkás és szeretetreméltó egyéniség.

Méltán megérdemelné, hogy többet foglalkozzék vele a sajtó, mert hiszen ő nemcsak az „átkos“ kormány minisztere, hanem 50 éves író is. De hiába a sajtónak most más dolga van, mint jubileumokkal foglalkozni, háboru a jelszó, ez tölti be a lapok hasábjait.

Én istenem! Ha Bismarck, és Boulanger elfogadnák azt a sok jó tanácsot a melyet diktálnak nekik, ugyan hol lyukadna ki a világ?

No de ez mindig így szokott lenni a diplomáciai világban, mert ott roppant sok az okos ember, és mindnek más a terve. Utoljára is bekövetkezik most is az aranyigazságot tartalmazó magyar közmondásoknak egyike

Hogy: „a sok szakács elsózza a levest.“

A. E.

Tanügyi rovat.

Tanítóképző zugiskolák.*)

A „Zemplén” ez évi 2-ik számában fenti címmel egy hazafias érdelemtől áthatott szép cikk jelent meg, a melyet e sorokban a t szerkesztő ur engedelmével folytatni óhajtok, szintén hazafias, sőt társadalmi szempontból nagyon is kívánatos cél érdekében.**)

A mult cikk a zugiskolákat, mint olyanokat tünteti föl, melyekben a növendékek elzárkózva, minden korszerű világi tudomány és műveltség elől, csupán a héber tantárgyakban nyernekt oktatást, mely oktatás nélkülöz minden pedagógiai követelményt és a növendékeknek sem anyagi, sem alaki képzést nem nyújt, tehát az oktatás még csak egyoldalú sem; én még hozzáteszem, hogy a tanító a tanítványtól csak abban különbözik, hogy nagyobb test és nagyobb mérvű nála az anyagcsere; de tanításról, nevelésről, fegyelmezésről szó sincs, nem is lehet... megjegyzendő azonban, hogy az ilyen zugtanítók többnyire tisztességes fizetést huznak, mint a tanítóképző iskolát végzett rendes tanító.

És vajjon mi fán teremnek azok a népbudító próféták? s hol nyerik ezek kiképzésétüket?

Ha azt mondanám, hogy a vadonban, heyles volna a felelet; de a közönség tájékozására tüzetesebben megnevezem a helyet, ezek az úgynevezett „zugakadémiák”-ból kerülnek ki, amelyek a zsidó-szótárban „Jechivah” néven ösmertek. A „Jeschivah” elfajzása és korcs kinövése a hajdankorban annyira híres és nagy missiót teljesített talmud-gyülekezeteknek, melyek egy nagy műveltségű és híres rabbi vezetése alatt évről-évre száz meg száz tanuló fogadtak be és azokból felvilágosult és a zsidó vallásnak díszére való férfiak kerültek ki.

Nem úgy van mostanában. Tessék csak széjjel nézni Zemplén vármegyének itt a felvidéken! Majd minden községben akad egy-egy „Jeschivah”, mely a rabbinak csufolt szatócs dédelgetése és vezetése alatt burjánzik. Az a szatócs-rabbi, leszámítva egyoldalú talmudtudományát, semminemű műveltséggel nem bír, a középkor sötét vakbuzgóságában él, minden korszerűséget nélkülöz.

Adak köztük olyan is, ki a körülette összesereglett 20—30 bochert alig két órán foglalkoztatja, többi idejét pedig oly dolgokra fordítja, melyek nem tartoznak a papi hivatáshoz, mint például hogyan kell ápolni a szervezkedési törekvéseket, va hogy hogyan kell szitni az egyenlenséget a hivek között?

Persze ily körülmények között nem csoda, ha a bocher-akadémikus foglalkozás s felügyelet hiányában mint a vad, tisztességtudás nélkül nő föl, emberrel beszélni nem tud, hegyke és ostoba föllépése megvetés tárgyává teszi, a semmittevés a legocsmányabb bűnökre csábítja, kártyázás, pletykahordás napirendre van náluk, a rabbinak és azon házaknak, hol „napokat esznek” titkos kémjei és hírnemői.

No már ha ilyen iskolákat ugrasztanak széjjel, és ez lenne a földolog, valódi áldás volna a társadalomra; mert az a „Jechivah” oly elemekkel árasztja el a társadalmat, akikben nincsen semmi tisztesség és a magyar állameszme iránt semmi fogékonyosság, a magyar szellemű közművelődés iránt semmi érzék.

Ugy tudom, hogy ez előtt két évvel a vall. és közoktatásügyi minister egy rendeletben fölszólította a kir. tanfelügyelőket, hogy ezen zugtanítókat képző „Jechivahák”-ról véleményes jelentést adjanak. Történt-e ez ügyben valami arról, tudomásom nincsen; azt azonban jó lélekkel merem állítani, hogy ezek a zugiskolák, melyek rabbi-képzőknek kereszteltek el, elég szomorú dolog, mai napig is fenállanak és burjánzanak a társadalom kertjében inpué, mint a közművelődésnek legveszedelmesebb szerbtövisei.

A „rabbi-képző” név egyáltalában véve nem illetheti meg őket, miután a törvény azt kívánja, hogy a zsidó-rabbi (a boltos segéddel vagy iparos-inással mérve össze őket) a gimn. vagy polgári-iskola négy osztályának megfelelő képességgel bírjanak; ezek a „Jeschiva-hősök” pedig még csak az elemi ismereteknek sincsenek birtokában.

Kívánatos volna tehát, hogy az illetékes

hatóságok terjesszék ki figyelmüket a zugiskolák eme fajtajára is és szabadítsák meg a társadalmat e kolonctól. Hiszen van elég más utja-módja a zsidó fiatal embernek, hogy magát a társadalom hasznos tagjává kiképezhesse, — mert mintsem, hogy a „Jeschivah”-ban töltse el a zsidó fiatal ember legszebb éveit, menjen inkább mesterségre. Akkor csakugyan nem lesz kénytelen a maga kárával a magyar társadalomnak terhére lenni.

A jó cél érdekében!

XXY.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott köszönetemet fejezem ki tekintetes Füzesséry Tamás ur járásunk érdemes főszolgabirójának azon nemeskeblűségéért, hogy e hó 9-én a midőn szerény, de a korral haladni törekvő iskolánkat meglátogatta: a tanulókat nemcsak a megkezdett magyarosodásbani további kitartó haladásra buzdította, kifejezván a gyermekek értelméhez s kedélyéhez mért hatásos szavaival édes hazai nyelvünknek összehasonlíthatatlan értékét és elkerülhetetlen szükségét, de a szegényebb sorsuakat — tanszerek beszerzése végett — pénzzel is megajándékozni sziveskedett.

Petrik, 1887. febr. 11.

Jaczkovics Mihály,
gör. kath. szert. lelkész.

Szerkesztőségi posta.

K. P. urnak. B.-Zsádány. Rektifikációját, mint látja, felhasználjuk. A beküldött 1 ftnak, (mert ilyesmikért mi tartozunk köszönettel), hová fordítsa felöl tessék egy levelező-lapon intézkedni. Talán jó lesz úgy, mint főmunkatársunk tanácsolta?

Antoniusznak. Tárgyalomzat miatt csak kivonatosan közölhetjük.

Felelős szerkesztők:

PAYZSOSS ANDOR és HORVÁTH JÓZSEF.

Főmunkatárs: DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadótulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.

HIRDETMÉNYEK.

Schlick-féle vasöntőde és gépgyár-

részvény-társaság Budapestén,

Központi iroda: VI. Václ. körút 57. — Gazdasági gépostály: Külső váci-ut 1696—1699.

Ajánlja kitünő szerkezetű GÖZCÉPLŐ KÉSZÜLETEIT, szén, fa és szalmafütésre; szegceses rendszerű JÁRGÁNYCÉPLŐIT tisztító-készülékkel, zsákolóval vagy anélkül, gabona tisztító-rostait (Baker és Vidats-rendszer) továbbá legjobbaknak bizonyult szabadalmazott Schlick-féle 2-ös és 3-as ekéit — árak 58 frttól kezdve — szab. Schlick-féle mélyítő-ekéit kiemelő szerkezettel, mélyítő-ekéit önzetékkel (Sack után), Eredeti Schlick- és Vidats-féle egyvasu ekéit.

Legújabb szabadalmazott sorvetőgépek.

Ezenkívül készletben vannak: Egyes és kettős örlőmalmak „Little Giant” csöves tengeri daráló, tengeri morzsolók, takarmány-készítő gépek, olajsajtók stb. Gyárunkban működésben láthatók: a legújabb saját rendszerű ramie-, kender- és lentőre- és tisztító-gépek rendkívüli mennyileges és minőleges munkaképességgel.

1—6 Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

TK. 5164. sz.
1886.

Arverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tóth Józsefné szül. Magyar Sára végrehajtatonak Magyar Zsuzsanna férj. Mihály Istvánné végrehajtást szenvedő elleni 80 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a király-helmecezi kir. járásbíró) területén lévő Luka hősége és határában fekvő, a lukai 43. számú telekjegyzőkönyvben A I. 1—10. sor és 96, 07, (373—374), (405—406), 522. (525—526), (619—620), 755, 827. és 834. helyrajzi sz. alatt foglalt 3/4-ös urbéri bel- és kültelekből Magyar Zsuzsanna férj. Mihály Istvánné illető egy negyed részre az árverést 346 frtban czenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887-ik évi február hó 16-ik napján délelőtti 10 órakor Luka községe házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10/100-át, vagyis 34 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881-ik 60-ik törvény 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1886. évi november hó 25-én tartott üléséből.

Rácz Kálmán,
jegyző.

Hammersberg Jenő,
kir. trvszéki elnök

Tk. 32. sz.
1887.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-mihályi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Friedman Mór nagy-mihályi lakos végrehajtatonak ismeretlen tartózkodású és Fröhlich Gyula ügyvéd mint ügygondnok által képviselt ifj. Paulovcsák Mihály végrehajtást szenvedő elleni 40 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a sátoralja-ujhelyi királyi törvényszék és a nagy-mihályi kir. járásbíró területén lévő Topolyán község határában fekvő, a topolyáni 94. sz. tjkvben foglalt A I. 2—3. sorszám alatti 1/2-ed urbéri telekből felelő részben az ifj. Paulovcsák Mihályt illető jutalékra az árverést 1340 frtban czenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887. évi március hó 9-ik napján d. e. 9 órakor Topolyán község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10/100-át vagyis 134 frt 40 krt m. o. é. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. i. 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri. renelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a nagy-mihályi kir. járásbíró mint tkvi hatóságnál 1887. évi január hó 12. napján.

Mikovszky,
kir. aljbíró.

Kelmefestő-üzlet megnyitás.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy özv. Csubák Józsefné házában (Klastrom-utca 910. sz.) egy ujonnan berendezett s gőzgépezettel ellátott

ruhafestő üzletet

nyitottam. Elvállalok festésre és színes virágokkali nyomtatásra minden féle megunt színű, vagy színehagyott női öltözeteket; továbbá mindennemű posztót, selymet, szórt, félszórt, egész pamut ruhákat, kendőket, csipkéket, szallagokat stb. Végül elvállalok mindenféle férfi- és női-öltönyt festésre és tisztításra szétbontás nélkül.

A vidéki t. közönség megbízásait is pontosan teljesítem postai utánvét mellett a legmérsékeltebb árakon.

A n. é. közönség becses pártolását kérve vagyok

mély tisztelettel:

Rakovszky Sándor,
kelmfestő.

Antiphyloxerin

csalhatatlan szer

a szőlőtetű kiirtására

tényes bizonyítványok ezen szer hatásáról a Heiligenkreuzi szerzet, a Gumpoldskirchener, Pfaffstötteni stb. községektől.

Megrendelések a feltalálóhoz intézendők:

Broschek Jakab János főkertész

1—3 Bécs, II. Ferdinandstrasse Nr. 14.

Meghívás.

A „Szerencsvidéki takarékpénztár mint részvénytársaság“

t. részvényesei a folyó évi február hó 28-án délelőtt 9 órakor a „Csillag“ című vendéglő helyiségében tartandó

rendes közgyűlésre

annak kiemelésével hivatnak meg, mikép mindazon részvényes, ki a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottja által megjelenni, szavazati jogát érvényesíteni szándékozik, köteles az alapszabály 22-ik §-a rendelkezéséhez képest részvényeit a közgyűlés tartamára, a gyűlés napjának délelőtti 9 órájáig bezárólag az igazgatóságnál a pénztár helyiségében letéteményezni.

Tanácskozás tárgyai lesznek:

1. A takarékpénztár állásáról igazgatóság és felügyelő-bizottság együttes jelentése.
2. Az 1886. évi üzletévre vonatkozó mérleg és veszteségnyereség számlák előterjesztése. Mely számlák az intézet helyiségében 8 nappal a közgyűlés előtt megtekintés végett kitétek.
3. Az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentés megadása.
4. Egy igazgatósági tag választása.

Kelt Szerencsen, 1887. február 10-én.

Az igazgatóság.

NEW-YORK

kizárólag kölcsönösségen alapuló biztosító-társaság

= Alapított 1845-ben =

Biztosítéki alap 1886. január 1-én 350 millió frank.

Alapítása óta 1886. január 1-ig a New-York 222,912 kötvényt állított ki, biztosítván 3.624.647,762 frankot
Évi díjakban bevett 746.373,352 frankot
Kamatokban bevett 189.309,454 frankot
Szerződések esedékességeért fizetett 228.008,072 frankot
Nyeresémekért és vásárlásokért fizetett 233.687,453 frankot

A New-Yorknak Amerikán, Ázsián és Afrikán kívül Európában a következő fővárosokban vannak fiókjai:

Berlinben	Rómában
Londonban	Turinban
Bécsben	Kristiániában
Brüsszelben	Lissabonban
Kopenhágában	Pétervárott
Madridban	Veveyben
Párisban	Stockholmban
Amsterdamban	Konstantinápolyban
	Budapesten.

A „NEW-YORK“ életbiztosító társaság tisztán kölcsönösségen alapul, nincsenek részvényesei, tehát az egész nyeresemény a biztosítottak közt osztatik szét.

Bővebb felvilágosításért fordulhatni a „NEW-YORK“ magyarországi képviselőségéhez:

Budapesten, Nádor-utca 9.

Első zemplénmegyei honi bútor-csarnok megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy folyó évi április hó 1-től kezdve a főtéren (Mattyasovszky-féle házban) egy a fenti cím alatt kereskedelmileg bejegyzett és dúsan berendezett

BÚTOR-RAKTÁRT

nyitok, mely egyidejűleg asztalos- és kárpitos-műhelylyel lesz egybekötve, hol is minden szakba vágó munkák a legjutányosabb áron lesznek kaphatók. Munkáim és bútoraimat a budapesti asztalos- és kárpitos műipar-műhelyből szereztem be, magam pedig a fővárosban szintén folyton e szakban működtem; ezen előnyök azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy a n. é. közönség kívánalmait minden tekintetben kielégíthetem és főtörekvésem oda fog irányulni, hogy nagyrabecsült vevőimnek a legizlésteljesebb munkát szolgáltatassam ki. — Ezenkívül még egy

tükör- és kép-raktárt

is berendeztem, hol a legfinomabb arany- és politurozott keretű tükrök és képek kaphatók. Dúsan és izlésteljesen összeállított raktáramat egyidejűleg zárda-utca 610. szám alatt rendeztem be, melynek megtekintésére a n. é. közönséget tisztelettel meghívom. Ha esetleg a raktár zárva van, kérik a t. cz. közönség engem Wilhelm H. ur ruhakereskedésében fölkeresni.

A n. é. közönség pártfogását tiszteletteljesen kérve, maradtam alázatos tisztelettel

JAKOBOVITS ARMIN.

2-25

Az eredeti és legújabb

SINGER varrógépek gomblyuk készülékkel

csakis Pápai Manó sátoralja-ujhelyi gyárifiók-telepében kaphatók kedvező

részletfizetés

mellett.

Pápai Manó

S.-a.-Ujhely,

Wihs cukrászdájával szemben.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főtéren, a „Vörös ökör“ vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra feldílitok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

VÖRÖS MÁRVÁNY

és homokkő sarkövet.

Sürgőnyczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

S.-a.-Ujhelyt, Nyomatott a „Zemplén“ gyorssajtóján.

A köszvény és osztr ellen ajánlott számos háziszerek között még is csak a valódi Horgony-Pain-Expeller a leghatásosabb és legjobb. Ez nem titkos-szer, hanem egy teljesen megbízható, orvosilag kipróbált készítmény, mely mindenbetegnek teljes nyugvással ajánlható. Hogy a Pain-Expeller teljes bizalmat érdemel, legjobban kitűnik abból, hogy sok beteg, a ki nagy garral feldicsért más gyógyszereket próbált meg, megint csak a

rég jónak bizonyult Pain-Expellerhez

tért vissza. Épen az összehasonlítás által győződtek meg arról, hogy úgy a csúszos fájdalmak, tagszakgatások stb., mint a fő-, fog- és hátfájás, oldalnyalások stb. a Pain-Expellerrel eszközölt bedörzsölések által leggyorsabban szüntethetők meg. A 40 kros, 70 kros és 1.20 olesó ár a szegényebbeknek is hozzáférhetővé teszi, míg másrészt a számos siker a felől kezeskedik, hogy a pénz nincs kidobva. A káros utánaotoktól azonban óvakodni kell, s csak a „horgony“-jellet ellátott Pain-Expellert fogadjuk el mint valódit. Központi-raktár: Gyógyszertár az arany oroszlanhoz Prágában, Niklasplatz 7. Kapható a legtöbb gyógyszerárban. *)

Kapható S.-a.-Ujhelyben: KINCESSY PÉTER és ZLINSZKY JÓZSEF gyógytárában valamint a főraktárnok TÖRÖK JÓZSEF gyógytárában Budapesten.

Hirek a nagyvilágból.

A román kormány hír szerint elhatározta, hogy egy hadtestet mozgósít.

A bolgár válság ismét kezd elmérgesedni.

Olaszország háborúja. Afrikában, Afganisztán állam területén, a Massaua mellett táborozó olasz tengerész csapatot a félvad benszülöttek kelepccébe csalták s a 480 főre menő csapatból 430-at lemészároltak. Az anya-állam a szorongatott helyzetbe jutott olasz helyőrségnek a legnagyobbsietéssel oltalmat küldött.

Hirek az országból.

Ő felsége a király a bécsi iparosok bálján, február 2-án, a politikai helyzetről kedvezően nyilatkozott. A többek közt azt mondta, hogy a delegációk rendkívüli tanácskozása még nem jelent háborút; hanem csak pótlólagos beszerzések által helyre akarják ütni a hadsereg felszerelésében mutatkozó hiányokat.

A lovak kivitele az osztrák-magyar vámterület összes határain folyó hó 5-étől kezdődő érvénytelen megtiltatott.

Szegedről írják a „Budapesti Hírlap“-nak, hogy egy magas rangú katonai élelmezési felügyelő ottan 1500 mmázsa szalonnát és 150 métermázsa paprikát vásárolt a katonaság részére.

A vén Európa vérkeresztje. Historikusok tanúsága szerint világrészünkön a 16. század óta 286 háború volt, tehát minden évre jutott egy-egy háború. Vajjon az 1887. évről kiadja-e a sors szomorú osztályrészét?

E. M. K. E. Az erdélyrészi magyar közművelődési-egyesületnek január havi tiszta bevétele 15000 ft volt. Február hó sem fog szegényebb lenni.

Az országos kormány kebelében legközelebb várható változások hírére a „Nemzet“ febr. 10-iki számában közli. E szerint a pénzügyminiszterium ideiglenes vezetését *Tisza Kálmán*, miniszterelnök veszi át, a belügyminiszterium ideiglenes vezetését *Orczy Béla* br. Ő felsége személye körüli miniszterre fog bízni. *Wekerle Sándor*, minst. tanácsos, államtitkár lesz a pénzügyminiszteriumban. *Lukács Béla*, az államvasutak igazgatóságának elnöke, államtitkárrá fog kineveztetni a közlekedési miniszteriumban. *Lukács* helyét pedig *Ludwig Gyula* miniszteri tanácsos foglalja el.

Különlélek.

†. (Liszy Ede meghalt.) A tegnap reggeli órákban terjedt el Liszy Ede kir. ügyész elhunytán megdöbbentő híre. Már hónapokkal ezelőtt két ízben támadták meg erős szélhűdési rohamok, míg végre ezuttal oly akúte lépett fel f. hó 11-én délután 2 óra tájban, hogy esteli 8 órakor véget vetett életének. Az elhunytak köztiszteletben álló egyénisége megyszerte, sőt azon túl széles körökben volt ismeretes, melyekben bizonyára általános részvétellel találkozandó a gyászbeszámoló híre. A megboldogult egész élete a kötelességeknek volt szentelve, melyeknek fardalmaiból a gyöngéden szeretett családja körében keresett és talált üdülést, amellyel örömmel időzött barátai körében is, különösen ha azok vendégszerető házában felkeresték, a különben komoly férfi kedélye sugárzott az örömtől. De egyéniségének kimagasló jellemvonása az az ernyedetlen szorgalom volt, melyet hivatalának szentelt, és a Kátói szigorú elvek — de egyszersmind tántoríthatatlan igazságérzet, melyektől áthatottan fényesen töltötte be nehéz és nagyfontosságú állását. Köztudomású is, hogy betegségének keletkezése és halálának okozója az a hivatalos tulbuzgóság volt, melyből még egészségének sem volt hajlandó engedni. Kétségtelen, hogy Liszy Edeben igazságszolgáltatásunk egy oly jeles areopogját veszítette el, aki méltán megérdemli, hogy elhunytát a társadalom a mélyen megszorodott családdal kebelében együtt gyászolja. A halálózást a következő gyászjelentések hirdetik: Özv. Liszy Edéné szül. szelefarmosi Bodó Anna, gyermekei: Kornélia és Viktor; továbbá Liszy Emma és férje: Román János; ugyszintén özv. Oroszy Lászlóné szül. Vitéz Amália fájdalomtelt szívvvel jelentik a felejtetlen férj, atyja, testvér, sógor és unokaöccs trencsén-tisza-teplai *Liszy Ede* s.-a.-ujhelyi kir. ügyésznek, folyó hó 11-én, esteli 8 órakor, munkás életének 61-ik, boldog házasságának 31-ik évében, szívvelhűdés folytán történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 13-ik napján, d. u. 3¹/₂ órakor fognak a róm. kath. hitvallás szertartásai szerint örök nyugalomra tetetni s az engesztelő szentmise-áldozat f. hó 14-ik napján d. e. 10 órakor fog a s.-a.-ujhelyi plébánia-templomban az egék Urának bemutatni. S.-a.-Ujhely, 1887. febr. 12. Béke lengjen porai felett! — A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, az ennek kerületébe tartozó kir. járásbírók és a s.-a.-ujhelyi kir. ügyészség tagjai mély fájdalom-

mal jelentik szeretett tisztársuknak *Liszy Ede* s.-a.-ujhelyi kir. ügyésznek, f. hó 11-ik napján, élte 61-ik, buzgó hivatalnokkodásának 19-ik évében történt gyászos elhunytát. Áldás poraira!

(A vármegye közigazg. bizottsága) február havi gyűlését az összes tagok jelenlétében 11-én tartotta meg. A tárgyalás menetéről a következőkben hozunk rövid tudósítást. Az Amerikába való kivándorlás láza a múlt hónapban pihenőt tartott. Az Amerikából kiábrándulva visszatértek száma 35 volt. A tokaji járásban egyetlen-egy zugiskola sincsen. Ujabbán mégis más járások területéről dolgot adott a közigazgatási hatóságoknak, 9 zugiskola. Szóba került s behatóan foglalkoztatta a bizottságot „Kalvinká“-nak, vagyis a dargói világboldondító „szent“ aszszonynak lelki kufarkodása. — s ellenében a kellő intézkedések megtételére. *Lapsánszky Marcel*, állami segéd-végrehajtónak, az adóbehajtások alkalmával a szegény néppel szemben tanúsított durva önkénye és szertelen tulkapásai az adófelügyelő által foganatosított vizsgálat folyamán konstatalva lévén, midőn helyeslőleg tudomásul vette a kir. adófelügyelőnek abbéli rendelkezését, hogy nevezett közeget a szolgálattól rögtön elbocsájtotta: gondoskodott a közig. bizottság nemcsak aziránt, hogy a jogtalan eljárásból keletkezett anyagi veszteségek az egyes adózóknak visszatéríttessenek. hanem abban állapodott meg, hogy a *Lapsánszky* adék élénk ecsetelésével az államkormányhoz felterjesztést fog intézni, s kérelmezi az adóvégrehajtási eljárásnak célirányosabb rendezését. *Répassy Károly* és társai a Szankay Béla b. olaszii körjegyző ellen lefolytatott s másodfokulag is befejezett fegyelmi eljárás eredményében megnyugodni nem tudván — felfolyamodást intéztek a belügyminiszteriumhoz. Az összes ez ügyre vonatkozó tárgyratok mostan véleményes jelentéssel a felső forum elé felterjesztettek. Az országos közmunka az egész vármegye területén 1886. év végéig csaknem teljesen (49% hijával) ledolgoztatván: a szép s minden esetre az ezen ügyet adminisztráló közegeknek dicsegetes munkásságát tanúsító eredmény örömdetes tudomásul vétetett. Jól esett hallanunk azt is, hogy a postai takarékpénztári intézmény, lassan bár, de napról-napra nagyobb részt hódít magának népünknek ez „ujság“ iránt való jó hajlamaiból. A tanfelügyelőnek terjedelmes jelentéséből, mely annak idején lapunk hivatalos részében közöltetni fog, felemlítjük, hogy az 1887. tanévben vármegyénk területén működött 461 iskola (ide értve a középiskolákat is.) Ezek közül 228 tisztán magyar tannyelvű 508 tanítóval. A tanulók összes száma 36,583, ebből az elemi iskolák növendékeinek kontingenséül jut 29,131. A tanítók közül 108 nincsen képesítve, 430 bírja az állam hivatalos nyelvet, 22 pedig egyáltalán véve még csak sejtellemmel sem bír arról. Állami segítségül 45,265 frt lett a közoktatás-ügyi miniszter tárcájából kiszolgáltatva. Ezenfelül a kultuszminiszterium 4000 db jutalom-könyvet küldött. A multhoz viszonyítva az 1885-6-ik évet: nevelési tanügyünk egyáltalában véve örömdetes fejlődési stádiumban van. Panaszkodott a kir. tanfelügyelő a miatt, hogy az iskolafentartók és a községek előjárásai részéről nem nyert kellő támogatást; ellenben hálás előismerést szavaz a vármegye közönségének, az egyházi főhatóságoknak és a közig. bizottságnak mindenkor serény és kitaró közremunkálásaikért. Csak így volt az egyéb szép eredmények láncolatában elérhető az, hogy 57 kevélykedő zsidó zugiskolának a nyakára hághatott s nem folytatott ezekkel szemben szemálmalom elleni harcot. Államellenes tanokat terjesztő könyvekre 104 iskolának megvizsgálása alkalmával sem akadt. A jelentés felolvasása s megéljenzése után elhatározott, hogy a Szinnán és Tokajban felállítani szándékolt s már régebben tervbe vett állami iskolák ügyében a tanügyi kormányhoz felterjesztés intéztesse. A vármegye főorvosának féléves jelentése mindenkiere azt a jóhatást gyakorolta, hogy egészségügyünk adminisztrálása is javuló félben van. A hólyagos himlő nagy erővel szedi áldozatait a szerencsi, tokaji és ujhelyi járásokban talán 15 községében, de egészen határozottan állítható, hogy e félelmes járvány a múlt év második felében az első félévi uralkodásához viszonyítva, fellépési erejéből engedett. A múlt évben 142 iskola lett orvosrendőrléggel megvizsgálva. Az árvaszéki előadók feldolgoztak f. évi januárban 1216 ügydarabot. Az adófelügyelőnek a múlt évről szóló jelentése felolvasatván: főispán reflektált a hátralékokban maradt kincstári követelések főösszegére; figyelmeztetvén a szakeladót, hogy e hátralékokból azokat a tételeket, amelyek a régebbi időből erednek, és ma már bevehetetleneknek bizonyulnak, az államháztartás rendjének jól felfogott érdekében is, töröltetni igyekeztek. Felemlítjük még, hogy a közzvetlen adófizetők száma 1409, és hogy 55 esetben képezték ingatlanok a közadók végrehajtásából kifolyólag árverés tárgyát. Az államépítészeti hivatal h. főnökének január havi jelentése szerint a varannai és sztrpokai járásokban az országos közmunka teljesen ledolgoztatott. A

többi járások területén a hátralék a kivetésnek 1—2%-ja között váltakozik. A hátralékosokra, ha ebbeli tartozásaiknak f. hó végeig eleget nem tesznek, a háromszoros bírság fog kivettetni. Egyidejűleg a járási főszolgabírák felhívták, hogy a hátralékosokról szóló kimutatást legkésőbb jövő hó 15-ig mutassák be. Végül több rendbeli adóügyi felebbezésnek, elintézése után Kovács Mihály, Mika János, Pauciczky Gyula, Kovács András, Vaskó Ferenc, Feczák János és Fehér Jánosnak katonaságtól való elbocsáttatásukra vonatkozó kérvényük kedvező elintézését nyervén, a Szuray Mihályra vonatkozó ugyanilyen tárgyú folyamodás elutasítatott. Jakab János részére pedig a kivételes nőülés engedély megadatni véleményeztetett.

(Hivatalos eskütétel.) *Kelö Mór*, a kir. folyammérnöki hivatalhoz Tokajba kinevezett kir. mérnök f. hó 11-én a főispán előtt esküjét letette.

(Szolgabíróági új irnokok) *Winkler Emilt* és *Frischman Jakabot* a szinnai, illetve homonnai j. főszolgabírák előterjesztései alapján a főispán szolgabíróági irnokokká nevezte ki.

(A s.-a.-ujhelyi dalkör) által ma egy hete a Csernyiczky-féle vendéglőnek étkező helyiségében rendezett, u. n. „ismerkedési-est“ fényesen sikerült. A viszontlátott s csüggedetlen derék dalosokat méltán megérdemelt s zajos ovációkban részesítette a szép számu, distingvált közönség. Hogy is mondta Tompa? „Fiain! csak énekeljétek!...“ Mi is azt mondjuk.

(Országos vásár) volt f. hó 7-én S.-a.-Ujhelyben. Azaz, hogy csak a neve volt „országos“, de a forgalom nagyon is hétköznapias. Egy valamire való hetivásár is tul tett rajta. Ennek egyik oka a „pogány“ időjárás volt, mely a vásár napját megelőzte s „ólmos“ esőjével az utakat járhatatlanná tette. A másik oka a szürnyegi Bodrog-hid lebontásában keresendő, mely közlekedési váratlan akadály miatt az ungiak és N.-Mihály vidékiek a vásáron meg nem jelenhettek. Ugy halljuk, hogy a vásárjog-bérlői pótvásár tartatásért folyamodtak.

(A s.-a.-ujhelyi önkéntes tűzoltó-egyesület) hagyományos batyubálját folyó évi február hó 19-én a városi színházban tartja meg, melynek tiszta jövedelme a célba vett őrtorony építésére fog fordíthatni. Belépő-díj: személy-jegy 2 ft, család-jegy 1 ft. Felülfizetések és egyéb pénzbeli adományok köszönettel fogadtnak s hírlapilag nyugtáztatnak. A parancsnokság.

(Égő leány.) A s.-a.-ujhelyi apáca klastromban alkalmazott kapus-leány f. hó 11-én este lámpagyújtással foglalkozott. A nem tetszése szerint égő egyik petróleom lámpáról, hogy annak baján segítsen, levette a csövet s a szabadon égő öblönyt a földre helyezte. Amint így a lámpa körül sürgött-forgott, egyszerre csak lángot fogott ruhájának alja, s mielőtt elolthatták volna, övig összeégett. A súlyos égési sebekben szenvedő gondatlan leányt a vármegye közkórházában nagy gonddal ápolatják.

(Szenczy Gusztáv) egykor vármegyei, legutóbb biztosító intézet hivatalnok állásától és a fővárostól véglegesen megválván s.-a.-ujhelyi házába telepedett vissza családjával. Elbetegesedvén, az édes otthonba vágott vissza s ugyszólván meghalni jött Ujhelybe. Rövid rozslú lét után jobb létre szenderült. Béke poraira!

(A tizenegy év előtt) alakult Zemplén vármegyei orvos-gyógyászati segélyegyesület mult hó 31-én tartotta meg rendes évi közgyűlését. Jegyzőkönyvből ezeket vontuk ki: Van 49 tagja, 7274 ft 46 kr vagyona s 1887-ben 4 segélyzendőjét egyenként 63 ftnyi segedelemben részesíti.

(A magyar népfelkelési törvény) végrehajtásáról szóló kormányrendeletet főbb vonásaiban ismertetjük. Az utasítás két részből áll. Az első rész a népfelkelés szervezéséről, a második rész annak háború esetén miként leendő felhasználásáról szól: Az ország 92 népfelkelési járásra van osztva. Minden járás megfelel egy-egy honvédszázalaj kiegészítési kerületének s annak a számát viseli. A járás élén egy népfelkelési parancsnokság áll. Az összeírás a községek teljesítik, külön lajstromba szedvén évszám szerint a 23—37 éveseket, a népfelkelők első korosztályát, s külön lajstromba szedvén a 37—42 éveseket, a népfelkelők második osztályát, mely utóbbi lajstromba a katonailag ki nem képzett egyének egyelőre nem vétettek fel. A népfelkelés céljával a rendelet a hadsereg támogatását mondja s megkülönbözteti a katonailag kiképzett népfelkelőket azoktól, akik hadiszolgálatra ugyan nem, de a kézműves munkáknál, egészségügyi szolgálatnál, élelmezésnél (sütők, szakácsok) és építkezésnél alkalmaztatnak. Ezeket a bemutatott szemléken fogják kiválasztani. Az ellenség előtt veszteséget szenvedett rendes csapatok kiegészítésére első sorban a póttartalék való, ennek elégtelensége esetén a népfelkelésbe átlépett kiszolgált katonák két legfiatalabb évfolyama. A népfelkelési tiszteket Ő felségé nevezí ki a honvédelmi miniszter előterjesztésére. Tiszt csak ma-

gyar állampolgár lehet. A kinevezés behívás esetén történik. Addig csak előjegyezhetik magukat a járási parancsnokságnál, kik tiszt fokozatra számíthatnak. Ilyenek: 1. nyugalmazott, 2. szolgálaton kívüli tiszt, 3. volt, de kilépett tiszt, 4. feddhetetlen jellemű, hazafias érületű köztisztviselő álló polgári egyének, 5. a volt altisztek, kik arra érdemet szereztek és 6. népfelkelésre nem kötelezett oly egyének, kik tiszt szolgálatra alkalmasak, s kinevezetésüket maguk is óhajtják. A felmentés a népfelkelési kötelezettség alól végleges, vagy ideiglenes. Ez utóbbiak a nélkülözhetetlen közhivatalnokok, kikről a hivatal főnökök évenként jegyzéket terjesztenek fel a honvédelmi miniszterhez. A tábori csapatok kiegészítésére való felkelők az illető csapat egyenruháját kapják. Az önálló felkelő zászlóalj honvédségi egyenruhát kapnak azzal a különbséggel, hogy a sárga gombok helyett nekik fehér gombok lesznek. A munkára beosztott népfelkelők pedig egy nemzeti színű karszalagot kapnak polgári ruhájuk fölé. Egy jótékony rendelkezése még a szervezeti rendeletnek az, hogy a hadsereg kiegészítésére beosztandókat előbb néhány hét alatt katonailag kiképezeti, azokat t. i., kik katonai kiképezetést előző nem nyertek. Maga a népfelkelési rendelet eléggé kedvező a katonailag képzetlen egyénekre a népfelkelőknek s helyzetét felettebb enyhíti az a körülmény, hogy csak végső szükség esetén s a hadsereg tartalékának elégtelenségekor veszi igénybe a legfőbb hadur erejüket és életüket a haza védelmére.

(Az Amerikai Nemzetőr) című s New-Yorkban magyar nyelven megjelenő hetilap január 1-vel 4-ik évfolyamát kezdé meg. Ha figyelembe vesszük azon nehézségeket, melyekkel külföldön, különösen Amerikában, egy magyar lapnak küzdenie kell, s nem tévesztjük szem elől, egy oly lap hasznosságát, melynek léte által az idegen földön élő hazánkiai összeköttetnek, s nemzeti-ségi érzetük és haza szeretetük ébren tartatik, ezenkívül pedig mint a magyarság öre s tanácsadója nemes hivatást gyakorolhat; s ha tekintetbe vesszük, hogy e lap az észszerűtlen kívándorlás ellen küzdvén eddig is hasznos szolgálatakat tett a hazának, s minden ízében magyar: akkor csak kötelességet teljesítünk, midőn olvasóink figyelmét az „Amerikai Nemzetőr“-re felhívjuk s ajánljuk, hogy arra, különösen a kaszinók, takarékpénztárak és egyesületek mennél számosabban előfizessenek. A lap előfizetési ára 1 évre 5 ft, mely osztr. értékben ajánlott levél útján „Amerikai Nemzetőr“ 149 E. 4 str. New-York küldhető el legcélszerűbben.

(Kinek-kinek érdeme szerint.) F. évi negyedik számunkban értesítette lapunk olvasóit tolcsvai levelezőnk az ottani fiatalság által jótékony célra rendezett mulatságnak szép sikeréről. Most pótlólag tudatják még velünk, hogy a tényleges rendező egyes-egyedül Fischer Nándor izr. igazgató volt. A bálgazdaasszonyok szerepében pedig ki kell emelni Fischer Nándorné és Lang László nérnőket. Midőn rend. levelezőnk e tudósításának teljes készséggel helyt adunk, vele együttösen őszinte szívből kívánjuk, hogy adjon az Isten nemes szívű barátokat és barátnőket a tanús nevelésügy előmozdítása végett vármegyénk minden egyes községének!

(Eljegyzés.) Jacsó István, munk. egyházmegyei pályavégzett papjelölt, f. hó 2-án eljegyezte Ilnátkó Laura kisasszonyt, Ilnátkó Emil, gör. szert. kath. lelkész, kedves nővérét. Az eljegyzési ünnep Gálszécsen folyt le vidám családi körben.

(Gyászjelentés.) Komássy Károly, földbirtokos, Tarcsl város közgyámja, f. é. január hó 25-én, élte 71-ik évében, tüdőgyulladásban elhunyt; temetése január hó 27-én volt nagy részvét mellett. Béke poraira!

(Batta János) bpesti törvényszéki joggyakorló, Miskolcra érkezett. Innen, ma egy hete, délután szüleinek meglátogatására kocsin Gesztelybe indult. Onga és Gesztely között két álarcos rabló támadta meg. A fiatal ember revolvért rántott elő és a rablók közé lőtt. A rablók bizonyosan feleltek volna a lövésre, ha ugyanabban a pillanatban Gesztely felől négy csendőrből alakja fel nem tűnik. Mikor ezeket a rablók meglátták, kerekét oldották.

(A kassai püspökség) Schusster Konstantin dr. a váci püspöki székre áthelyezett kassai volt püspök, jelenleg, a mig Rómából megérkezik a kassai püspökség alól való folmentetése, Budapesten tartózkodik s új püspökségének gazdasági ügyeit onnan intézi. A kassai új püspök kinevezéséig Szabad Ferenc nagyprépost a püspök-helyettes. A távozó püspök lefestette életnagyságu arcképét két nagy példányban. Az egyik képet a kassai püspöki rezidenciának ebéd-termében, a másikat a szeretett főpásztor bőkezű adakozásából Eperjesen keletkezett Stefánia-nőnevelő intézetben fogják kellő ünnepséggel elhelyezni.

(Zábráczy Miklós) a szerencsi járás volt főszolgabírájának lemondását a belügyminister tudomásul vette. E szerint a szerencsi főszolgabírói szék megüresedettnek tekinthető s a választás a legközelebbi közgyűlésre ki fog tüzetni.

(Meghívó.) A sárospataki önkéntes tüzoltóegyesület, alapítókéje gyarapítására, 1887. évi február 19. napján, Sáros-Patakon, a város háza termében, jótékony célú táncvigalmat rendez. Belépő díj: személy-jegy 1 ft. Család-jegy 1 ft 50 kr. Felülfizetések köszönettel fogadottnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A rendezőség.

(Tokaji levelezőnk írja), hogy ottan a himlő, skarlát, tifusz és hasonló ragadós betegségek oly sűrűn keresik föl az élőket, s az elhalálozás egy idő óta oly nagy mérveket öltött, hogy örökös izgatottság, aggodalom és félelem között telnek napjaik. E miatt a nagy érdeklődést keltett „tüzoltó-bál“ is elmaradt. Pedig az, ösmerve a közönségnek a derék egyesület iránt mindig szépen tanusított áldozatkésztségét, nagyon fényesnek ígérkezett. Hogy pártolja a közönség a derék tüzoltóságot: megmutatta most is, mikor a Tokajban időző színi-társaságnak tőlünk elfele készülő szekerét, „részen“ a tüzoltók javára rendezett előadások alkalmával kirántotta a deficit sarából. — A tüzoltóság számban, erőben szépen gyarapodik. A működő tagok száma felül van a 60-on, vagyona megközelíti az 5000 frtot. Legközelebb megtartott közgyűlésén az egyesületi elnök, ft. és nsog Bergler Gyula méltóan az egyesület anyagi felvirágoztatása terén tanusított példás eddigi magatartásához ez alkalommal megint 100 frtot adományozott építkezési célokra. A korcsolyázó egyesület is egyre nagyobb tért hódít a jégpályából és a sportkedvelők kontingenséből. A téli esték unalmának elűzéséről a Márton-Mózes-féle erő és légtornászati mutatónyokból elősködő társulat gondoskodott. — Végül egy fényes esküvőről emlékszik meg levelezőnk, a Lichtstein Desső ptrügyi birtokos nagybérlő és Riesz Paula, Riesz Salamon jó hírnevű terménykereskedő, megbízottsági tag, bájos leányának egybekelési ünnepéről, mely az egész város figyelmét magára vonta, s teljesen magyaros kiállítású násznépének pompás látványosságával igen jól festett. Ez is egy jel arra, ugymond, hogy az itteni izraelita polgártársaink mennyire iparkodnak magyarokká lenni gondolkodásban, életmódban, viseletben és szokásokban.

(Gazdasági tudósító.) Benczur Ába, csicsókai lakost, a földm., ipar- és kereskedelemügyi miniszter, a varannói járásra az állandó gazdasági tiszttel bizta meg.

(Sztropkóról) írják: Bodzás községében jan. 26-án Mikulka Mihály nevi gazda, korán reggel lámpás mellett csépelet, de oly szerencsétlenül, hogy a lámpástól a kicsépelet szalma tüzet fogott, s nem csak nevezett gazdának csüre s lakóháza, de még három gazdának lakóháza, s gazdasági épületei is leégtek. Mikulka nevével együtt a büntetéstől félelem miatt Amerikába vándorolt. — Sztropkón január 31-ére virradóra a város háza leégett s csakis Tomka László segédjegyző lélekjelenlétének és bátorságának köszönhető, hogy az összes városi irattár a tűz martalékaul nem esett. — Ugyancsak Sztropkón február 4-én este 3/4 órakor ismét tűz ütött ki, mely egy házat hamvasztott el. A lakosság nagy félelemben van, mert jöllehet Sztropkó városának 3000 lakosa van, de se tüzoltósága, se egy vízi-fecskeendője nincs, sőt még hordókban sem tartatik víz készletben, jöllehet Sztropkón nagy a vízhiány, mivel az egész városban alig van 20 kut. Szerencse, hogy az Ondava folyó közelében van. — A vaddisznók a makovicai erdőszegben annyira el vannak szaporodva, hogy a vadászatot kedvelők ritkán térnek haza eredmény nélkül, sőt egy alkalommal pár órai vadászat után 3 darab vaddisznó esett el.

(Községi előljáróságok figyelmébe.) Talán még nem lesz „eső után köpönyeg“ az a kitartás, amit Máramaros vármegye alispánja intézett annak idejében az ottani főszolgabírák útján községeihez, s aminek a mi szegényebb községeink is még jó hasznát vehetik a jég beszerzésének s eltartásának olcsó és nagyon praktikus módjára vonatkozólag. A rendeletből kivesszük hát a következőket: „utasításul adom, hogy a jeget szükség esetén jégtartó veremek nélkül is lehetséges a melegebb idősakra biztosítani és pedig olyaténképen, hogy a földszinén mintegy 4—5 köbölnyi jégtömeget tömören gúla-alakba összerakva, rakás közben vízzel bőven locsoltatjuk, s az így egy kompakt tömeggé fagyott jégkészletet szalmával bőven befedjük, oldalról pedig mintegy 2 lábnyi vastagságban szintén szalmával erősen öveztetjük. A fogyasztásnak fölülről lefelé haladva kell történni, s minden megbontás után a képezett hézag magától érthetőleg ismét a meleg behatolása elől gondosan betömendő. Ha tehát valamelyik község állandó jégverem tartó hiányában volna: az a kellő mennyiségű jéggel a fentebb leirt módon látandó el.“

(A szőlőtetű kiirtása.) „Antiphyloxerin“ név alatt Broschek Jakab János, a skót bencések otakringi volt főkertésze, csálhatatlan szert talált föl a szőlőtetű (phyloxera vastatrix) ellen. A különös olcsósága által is kiváló „Antiphyloxerin“ rendkívüli hatásáról számos kitüntető bizonyítvány áll rendelkezésére; többek közt a heiligenkreuzi szerzet és Gumpoldskirchen és Pfaffstätten községektől. Közelebbi felvilágosítással szol-

gál Broschek Jakab János Bécsben, II. Ferdinandstrasse 14.

(Gondos anyák figyelmébe.) Nemcsak az orvosnak, de az anyának is szükséges ismereni azokat a jeleket, a melyek a gyermekeknél valami betegségre engednek következtetést. Bradley, angol orvos, a gyermekbántalmak fölismerésénél szem előtt tartandó pontokat következőkben foglalja össze. 1. Az orcák vérbősége, tulságos vörössége lobot vagy lázat jelent. 2. Az arc, a fülek, a homlok rövid ideig tartó vérbősége, a szem szivárványhártyájának oscillációja, a pupilla rendellenes volta, leesett fekvő szemhéjak: agybántalmat jelentenek. 3. Sűrű gyenes váladéknak jelenléte a szemhéjak közt az erőállapot hanyatlását jelzi. 4. Könyek hiánya négy hónapos és idősebb gyermekeknél végzettség válható betegség gyanuját kelti. 5. Átható, éles sírás komoly agy vagy gerincgagy zavart jelez. 6. A szemöldökök összehúzása s egyidejűleg a fejnek és szemeknek elfordítása a világosságtól fejbajnak a jele. 7. Ha a gyermek kezét feje fölé tartja, vagy fejét anyjának vagy dajkájának keblén igyekszik tartani, fülbajban szenvedhet. 8. Ha a gyermek ujjait szájához viszi, azonkívül izgatott, valószínűleg valami rendellenesség van a gégében. 9. Ha orrát vakarja, csipkedi, bélférgnek, vagy valami bélbajnak lehetnek jelei. 10. Hafejét állandóan forgatja egyik oldalról a másikra, valami akadály lehet a lélekzésnél. 11. Gyenge, panaszos hang zavart jelez a hasi szervekben. 12. Lassu, időnként félbeszakadó légzés sóhajok kíséretében, agybántalom jelenlétét gyaníttatja. 13. Ha a légzés felületes és gyorsított, valami lobos bántalom van jelen a gégecsőben. 14. Erős és csengő köhögés hamis krupot gyaníttat. 15. Rekedt tompa köhögés igazi krupnak a jele. 16. Ha a köhögés tiszta, a gyermekeknek határozott gégebaja, ha elnyomott és fájdalmas, akkor tüdőbaja van.

Egyesületi élet-Meghívó.

Az országos vörös-kereszt-egyesület Zemplénvármegyei választmányát f. évi február hó 23-án délután 6 órakor S.-a.-Ujhelyben a vármegyeháza kistermében tartandó évi rendes közgyűlésre, melyen az országos központi igazgatóság is képviselve leend — tisztelettel meghívja — az elnökség.

Kapcsolattal a fenti meghívóhoz fölkérem a s.-a.-ujhelyi főkegyesület választmányi tagjait is, hogy a fent jelölt időben és helyen megtartandó választmányi gyűlésre szintén megjelenni sziveskedjenek.

S.-a.-Ujhely, febr. 11. 1887.

Chyzer Kornél,

S.-a.-ujhelyi főkegyesületi elnök.

Nyilvános nyugtázás.

A s.-a.-ujhelyi árvasegélyző és jótékony egyesület részére befolyt fizetésekről folyó évi január 21-ikétől febr. 11-ikéig. Befizették az alapítványt egészen a s.-a.-ujhelyi takarékpénztár 50 ftot; 50 ftos alapítványának első részletét 20 ftot a s.-a.-ujhelyi takarékpénztár. 1887-ik rendes tagdíját Csernyiczki Zsuli 3 ft. Régebben aláírt pártolói tagdíját: Mikovszky Jánosné B. Szerdahelyről 2 ftot. Összesen 75 ft.

S.-a.-Ujhely 1887. febr. 11.

Chyzer Kornél,

egyesületi pénztárnok.

Nyilvános számadás.

A s.-a.-ujhelyi gyártelepi dalárda 1887. febr. hó 5-én megtartott táncmulatsága alkalmával a bevétel volt:

a) belépő díjakkból	198 ft 50 kr.
b) felülfizetésekből	28 ft 00 kr.
Összesen	226 ft 50 kr.
kiadás	148 ft 78 kr.

tiszta nyereség a tőke gyarapítására 77 ft 72 kr.

A felül fizetésekre a következő urak járultak: Grosz Róbert 10 ft, Dr. Löcherer L. 4 ft, Hojtsy Gida 3 ft, Schön Sándor 2 ft, Saitz Sándor 1 ft 50 kr., N. L. 1 ft 50 kr., Kopper József 1 ft, Alexander D. Mór 1 ft, Vinyiczay N. 1 ft, Kincsesy Péter 1 ft, Liedermann Rezső 1 ft, Frisch Hermann 1 ft, összesen 28 ft.

Fogadják érte nevezettek az egyesület nevében hálás köszönetünket.

S.-a.-Ujhely, 1887. febr. hó 10.

Vinozenc József,

pénztárnok.

Gruber Lajos,

egyesületi titkár.

Nyugtatóvány.

A Polányi Gyula ur és társai által mult hó 16-án rendezett jótékony célú mükedvelő előadás tiszta jövedelmét, 43 ft 15 kr. — negyvenhárom forint tizenöt krajcárt a helybeli kiseddóvó iskola javára köszönettel átvettem.

Nagy-Mihály, 1887. február 6.

Chőrös Ferenc,

a kiseddóvoda pénztárosa.